

WYDZIAŁ OCEANOGRAFII I GEOGRAFII UG

SPRAWOZDANIE Z OCENY WŁASNEJ ZA ROK AKADEMICKI 2011/2012

DLA UCZELNIANEGO ZESPOŁU DS. JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

I. Informacje wstępne

- I.1. Badanie jakości kształcenia na Wydziale Oceanografii i Geografii zostało przeprowadzone zgodnie z § 2 ust. 3.2. Uchwały nr 76/09 Senatu UG z dn. 26 listopada 2009 r. (z późn. zm.), § 2 ust. 7 i 8 Zarządzenia nr 48/R/10 Rektora UG z dn. 31 maja 2010 r.
- I.2. Niniejsze „Sprawozdanie z oceny własnej Wydziału Oceanografii i Geografii”, zwane dalej „Sprawozdaniem”, przedstawiono Radzie Wydziału na posiedzeniu w dniu 16 listopada 2012 roku.
- I.3. Do przygotowania „Sprawozdania” wykorzystano następujące dane, uzyskane dzięki wnioskowi sformułowanemu na podstawie:

A. Okresowe przeglądy i analiza programów nauczania

Okresowego przeglądu programów nauczania dla kierunków Oceanografia, Geologia, Geografia oraz Gospodarka Przestrzenna pod kątem ich zgodności z obowiązującymi standardami, celami kształcenia i profilem absolwenta w Instytutach Oceanografii i Geografii UG dokonują właściwi zastępcy dyrektora Instytutu ds. dydaktycznych.

Za opracowywanie nowych oraz aktualizację istniejących planów i programów kształcenia odpowiedzialne są Rady programowe kierunków studiów. Zgodnie z Uchwałą Rady Wydziału OiG UG z dn. 18.11.2011 r. każdy prowadzony na Wydziale kierunek studiów posiada Radę programową. Funkcję Rad programowych kierunków Oceanografia i Geologia pełni Rada Instytutu Oceanografii, funkcję rad programowych kierunków Geografia i Gospodarka Przestrzenna pełni Rada Instytutu Geografii.

W dniu 12.01.2012 r. Rada Instytutu Geografii UG podjęła uchwałę o powołaniu oraz określiła skład dwóch Komisji ds. programów studiów. Komisja ds. programów studiów

kierunku Geografia powstała w miejsce dotychczasowego Zespołu ds. dydaktycznych (przewodnicząca komisji – dr Magdalena Borowiak, z-ca dyrektora IG UG ds. dydaktycznych), natomiast Komisja ds. programów studiów kierunku Gospodarka Przestrzenna (przewodniczący komisji – dr Maciej Tarkowski, z-ca dyrektora IG UG ds. rozwoju) w miejsce dotychczasowej Rady Naukowej tego kierunku.

W Instytucie Oceanografii UG utworzono Komisję ds. KRK dla kierunku Oceanografia (przewodnicząca komisji – dr Luiza Bielecka, z-ca dyrektora IO UG ds. dydaktycznych) oraz Komisję ds. KRK dla kierunku Geologia (przewodnicząca komisji – prof. UG, dr hab. Małgorzata Witak, kierownik Zakładu Geologii Morza IO UG).

Komisje składały się z przedstawicieli zakładów/katedr najaktywniej uczestniczących w dydaktyce związanej z danym kierunkiem studiów. Ponadto członkami każdej z komisji byli przedstawiciele studentów, którzy przygotowali zestaw opinii i sugestii odnoszących się do nowych programów kształcenia oraz przedstawiciele pracodawców. Odkonano w sumie kilkadziesiąt wielogodzinnych posiedzeń komisji, w trakcie których przygotowano programy kształcenia zgodne z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji. Przy tworzeniu nowych programów kształcenia przewodniczące wyżej wymienionych komisji były w stałym kontakcie z władzami Wydziału OiG, Działem Kształcenia UG oraz Panią Prorektor ds. kształcenia prof. dr hab. Marią Mendel.

W roku akademickim 2011/2012 na WOiG UG (zgodnie z harmonogramem przyjętym na posiedzeniu Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w dn. 11.10.2011 i Uchwałą Senatu UG nr 14/12 z dn. 29.03.2012 r.) trwało przygotowywanie przez Komisje programowe i uchwalanie (przez organy kolegialne Wydziału) planów oraz programów kształcenia zgodnych z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (z opisem modułów/przedmiotów kształcenia wraz z przypisanymi do nich punktami ECTS, opisem zakładanych efektów kształcenia oraz sposobem weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studenta), mających obowiązywać od roku akademickiego 2012/2013 (tab.1.).

Przewodniczące komisji uczestniczyły także w wybranych posiedzeniach Uczelnianej Komisji ds. ZJK oraz Uczelnianej Komisji ds. Kształcenia. Zasięgały również opinii ekspertów bolońskich, w tym Pana prof. dr hab. Tadeusza Saryusz-Wolskiego i Pana prof. dr hab. Jerzego Bolałka. Wszystkie te działania miały na celu jak najlepsze odniesienie się w programach kształcenia do zapisów znowelizowanej Ustawy o szkolnictwie wyższym oraz zaleceń Europejskich i Krajowych Ram Kwalifikacji.

W przypadku kierunku Ochrona Środowiska za przegląd programów nauczania odpowiada Rada Programowa Kierunku Ochrona Środowiska, w skład której wchodzi przedstawiciele Wydziałów Biologii, Chemii oraz Oceanografii i Geografii (przewodnicząca prof. UG, dr hab. inż. Elżbiety Niemirycz).

Tab. 1. Zestawienie posiedzeń Rad Wydziału Oceanografii i Geografii w roku akademickim 2011/2012, na których procedowano korekty programów studiów oraz nowe programy kształcenia zgodne z KRK

DATA RADY WYDZIAŁU	KIERUNEK STUDIÓW
04.11.2011	Ochrona Środowiska II stopień
16.03.2012	Zatwierdzenie programu kształcenia na kierunku Geologia - zgodnie z KRK (informacje ogólne o programie kształcenia, opis efektów kształcenia, plany studiów)
4.04.2012	Zatwierdzenie programu kształcenia na kierunku Geografia I i II stopnia – zgodnie z KRK (informacje ogólne o programie kształcenia, opis efektów kształcenia, plany studiów) Zatwierdzenie programu kształcenia na kierunku Gospodarka Przestrzenna I i II stopnia – zgodnie z KRK (informacje ogólne o programie kształcenia, opis efektów kształcenia, plany studiów) Zatwierdzenie programu kształcenia na kierunku Oceanografia I i II stopnia – zgodnie z KRK (informacje ogólne o programie kształcenia, opis efektów kształcenia, plany studiów)
11.05.2012	Zatwierdzenie programu kształcenia na studiach Ochrona Środowiska (I i II stopień studia stacjonarne oraz II stopień studia niestacjonarne) – zgodnie z KRK (informacje ogólne o programie kształcenia, opis efektów kształcenia, plany studiów) Zatwierdzenie programu kształcenia na studiach podyplomowych Geograficzne Systemy Informacyjne - GIS – zgodnie z KRK (informacje ogólne o programie kształcenia, opis efektów kształcenia, plany studiów) Zatwierdzenie programu Środowiskowych Studiów Doktoranckich obowiązującego od roku akademickiego 2012/2013 – zgodnie z KRK (informacje ogólne o programie kształcenia, opis efektów kształcenia, plany studiów)
6.07.2012	Zatwierdzenie sylabusów na wszystkich kierunkach

B. Hospitacje zajęć dydaktycznych, uwzględniające między innymi ich związek z założonymi celami oraz stosowność wykorzystywanych metod i środków dydaktycznych

Celem zapewnienia odpowiedniego poziomu merytorycznego zajęć, zwłaszcza odbywanych przez adiunktów, asystentów i doktorantów ich treść i forma jest uzgadniana z prowadzącym wykład pracownikiem samodzielnym, a same zajęcia hospitowane są przez kierowników jednostek organizacyjnych. W roku akademickim 2011/2012 na Wydziale OiG UG przeprowadzono 31 hospitacji zajęć dydaktycznych studiów stacjonarnych (tab.2.); 6 profesorów dokonało hospitacji zajęć prowadzonych przez 23 pracowników naukowych na 4 kierunkach studiów (Geografii, Gospodarce Przestrzennej, Oceanografii i Geologii). Ocenie poddano 17 zajęć ćwiczeniowych, 12 wykładów oraz 1 konwersatorium oraz 1 ćwiczenia terenowe. Na studiach I stopnia przeprowadzono 25 hospitacje, zaś na studiach II stopnia – 6.

Każda hospitaacja kończyła się szczegółowym omówieniem wizytowanych zajęć i konkretnymi wskazówkami merytorycznymi, co do sposobu, formy i treści prowadzonych zajęć, a także sporządzeniem protokołu, który przekazywany jest odpowiednio do sekretariatów Instytutów Oceanografii i Geografii lub bezpośrednio do Dziekanatu Wydziału OiG. Z protokołów wynika, że zajęcia są bardzo dobrze przygotowane, wiedza przekazywana jest w sposób zrozumiały dla studentów, którzy wykazują się dużą aktywnością i chęcią zgłębiania wiedzy poprzez zadawanie pytań.

Tab. 2. Zestawienie hospitacji zajęć dydaktycznych na Wydziale Oceanografii i Geografii w roku akademickim 2012/2013

nr	nazwa przedmiotu	typ zajęć	osoba hospitowana	osoba hospitująca	kierunek studiów	tryb studiów	poziom studiów
1	Zintegrowane Zarządzanie Strefą Nadmorską	ćwiczenia	dr Wróblewski Radosław	prof. UG dr hab. Fedorowicz Stanisław	Gospodarka przestrzenna	stacjonarny	I stopnia
2	Metody badań w geomorfologii	wykład	dr Dworniczak Janusz	prof. UG dr hab. Fedorowicz Stanisław	Geografia	stacjonarny	II stopnia
3	Geomorfologia	ćwiczenia	dr Dworniczak Janusz	prof. UG dr hab. Fedorowicz Stanisław	Geografia	stacjonarny	I stopnia
4	Wstęp do geografii	wykład	dr Wróblewski Radosław	prof. UG dr hab. Fedorowicz Stanisław	Geografia	stacjonarny	I stopnia
5	Globalne problemy geografii fizycznej	wykład	dr Tylmann Wojciech	prof. UG dr hab. Fedorowicz Stanisław	Geografia	stacjonarny	II stopnia
6	Peleogeograficzne rekonstrukcje zmian środowiska	wykład	dr Tylmann Wojciech	prof. UG dr hab. Fedorowicz Stanisław	Geografia	stacjonarny	II stopnia
7	Geomorfologia	ćwiczenia	mgr Kinder Małgorzata	prof. UG dr hab. Fedorowicz Stanisław	Geografia	stacjonarny	I stopnia
8	Geografia regionalna świata	ćwiczenia	mgr Czarnecka Karolina	prof. UG dr hab. Fedorowicz Stanisław	Geografia	stacjonarny	I stopnia
9	Geomorfologia	ćwiczenia	mgr Czarnecka Karolina	prof. UG dr hab. Fedorowicz Stanisław	Geografia	stacjonarny	I stopnia
10	Geografia regionalna świata (fizyczna)	wykład	dr Tylmann Wojciech	prof. UG dr hab. Fedorowicz Stanisław	Geografia	stacjonarny	I stopnia
11	Seminarium dyplomowe	ćwiczenia	dr Malinowska Mirosława	prof. UG dr hab. Miętus Mirosław	Geografia	stacjonarny	I stopnia
12	Seminarium dyplomowe	ćwiczenia	dr Filipiak Janusz	prof. UG dr hab. Miętus Mirosław	Geografia	stacjonarny	I stopnia
13	Meteorologia i klimatologia	wykład	dr Filipiak Janusz	prof. UG dr hab. Miętus Mirosław	Geografia	stacjonarny	I stopnia
14	Ekofizjologia zwierząt morskich	ćwiczenia	prof. UG dr hab. Normant Monika	prof. dr hab. Szaniawska Anna	Oceanografia	stacjonarne	II stopień
15	Ekofizjologia zwierząt morskich	ćwiczenia	mgr Jakubowska Magdalena	prof. dr hab. Szaniawska Anna	Oceanografia	stacjonarne	II stopień
16	Ekologiczna i ekonomiczna wartość ekosystemów morskich	konwersatorium	mgr Kamińska Ilona	prof. dr hab. Szaniawska Anna	Oceanografia	stacjonarne	II stopień
17	Różnorodność biologiczna	ćwiczenia	mgr Tarasiewicz Monika	prof. dr hab. Szaniawska Anna	Oceanografia	stacjonarne	I stopień
18	Różnorodność biologiczna	wykład	prof. UG dr hab. Janas Urszula	prof. dr hab. Szaniawska Anna	Oceanografia	stacjonarne	I stopień
19	Różnorodność biologiczna	ćwiczenia	mgr Rzemkowska Halina	prof. dr hab. Szaniawska Anna	Oceanografia	stacjonarne	I stopień
20	Surowce mineralne	wykład	dr Szymczak Ewa	prof. UG dr hab. Witak Małgorzata	Geologia	stacjonarne	I stopień
21	Geologia fizyczna	ćwiczenia	dr Stempień-Sałek Marzena	prof. UG dr hab. Witak Małgorzata	Geologia	stacjonarne	I stopień
22	Pracownia projektowa	ćwiczenia	mgr Toruńska Anna	prof. dr hab. Pliński Marcin	Oceanografia	stacjonarne	I stopień
23	Geologia osadów morskich	wykład	dr Sokołowski Robert	prof. UG dr hab. Witak Małgorzata	Geologia	stacjonarne	I stopień

24	Oceanografia chemiczna	ćwiczenia	dr Lewandowska Anita	prof. dr hab. Bolałek Jerzy	Oceanografia	stacjonarne	I stopień
25	Chemia zawiesin	wykład	dr Burska Dorota	prof. dr hab. Bolałek Jerzy	Oceanografia	stacjonarne	I stopień
26	Oceanografia chemiczna	ćwiczenia	mgr Jasińska Anita	prof. dr hab. Bolałek Jerzy	Oceanografia	stacjonarne	I stopień
27	Chemia zawiesin	ćwiczenia	mgr Kiełczewska Joanna	prof. dr hab. Bolałek Jerzy	Geologia	stacjonarne	I stopień
28	Hydrochemia	ćwiczenia	mgr Skauradszun Maria	prof. UG dr hab. Niemirycz Elżbieta	Oceanografia	stacjonarne	I stopień
29	Mineralogia	wykład	dr Ciborowski Tomasz	prof. UG dr hab. Witek Małgorzata	Geologia	stacjonarne	I stopień
30	Procesy endogeniczne Ziemi	wykład	dr Stempień-Sałek Marzena	prof. UG dr hab. Witek Małgorzata	Geologia	stacjonarne	I stopień
31	Geologia strefy brzegowej morza	ćwiczenia terenowe	dr Szymczak Ewa	prof. UG dr hab. Witek Małgorzata	Geologia	stacjonarne	I stopień

C. Analiza sposobów i zasad oceniania studentów, w tym stosowanych kryteriów i procedur

Wiedza studentów i ich postępy w nauce oceniane są poprzez standardowy system kolokwiów, zaliczeń i egzaminów, zgodnie z § 4 Regulaminu Studiów UG (obowiązującym do 30.09.2012r.).

Przygotowywanie programów kształcenia zgodnych z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego spowodowało konieczność przeanalizowania, a często też i wprowadzenia zmian w dotychczasowym sposobie i zasadach oceniania studentów. Koniecznym stało się bowiem wprowadzenie do opisu modułów/przedmiotów kształcenia zarówno zakładanych efektów kształcenia, jak też sposobów weryfikacji osiągnięcia tych efektów przez studentów. W pierwszej kolejności takiej analizy dokonywały osoby prowadzące zajęcia, następnie koordynatorzy odpowiedzialni za przygotowanie poszczególnych sylabusów, a ostateczna weryfikacja następowała na poziomie Rady programowej kierunku oraz Rady Wydziału.

W roku akademickim 2011/2012 Instytut Oceanografii wprowadził modyfikację zasad ukończenia studiów I stopnia na kierunku Oceanografia. Uwzględniając nowe zalecenia zawarte w Krajowych Ramach Kwalifikacji, egzamin został przygotowany tak, by stawiane studentom pytania i zadania egzaminacyjne kładły większy nacisk na osiągnięte przez studenta efekty kształcenia (duża część pytań egzaminacyjnych miała charakter „otwarty”).

D. Monitorowanie zasobów służących kształceniu oraz środków wsparcia dla studentów

Wydział Oceanografii i Geografii oraz poszczególne Instytuty na bieżąco podejmują działania zmierzające do zapewnienia studentom należytej opieki i wsparcia podczas studiów. Dla monitorowania potrzeb studentów i wsparcia ich działań rokrocznie m.in. powoływani są opiekunowie roku, którzy służą studentom w sprawach organizacyjnych, administracyjnych oraz dotyczących procesu kształcenia. Studenci mają możliwość konsultowania się w sprawach związanych z tokiem studiów z opiekunami naukowymi

(tutorami), zastępcą dyrektora Instytutu Geografii ds. dydaktycznych, zastępcą dyrektora Instytutu Oceanografii ds. dydaktycznych oraz prodziekanami ds. studenckich oraz kształcenia. Zgodnie z Zarządzeniem Dziekan Wydziału nr 1/ DzOiG/09 z dnia 23 czerwca 2009 roku w sprawie wewnętrznych zasad jakości kształcenia na Wydziale Oceanografii i Geografii władze dziekańskie oraz dyrekcje instytutów dbają o to aby: nauczyciele akademicy z tytułem profesora oraz stopniem doktora habilitowanego prowadzili wykłady w wymiarze nie mniejszym niż 50% ogółu wykładów prowadzonych na danym kierunku studiów, liczba prac dyplomowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich z tytułem profesora lub stopniem doktora habilitowanego nie była łącznie większa niż 10 na jednym roku wszystkich rodzajów studiów, każdy nauczyciel akademicki był dostępny dla studentów podczas stałych dyżurów odbywanych co najmniej dwa razy w tygodniu w łącznym wymiarze co najmniej 2 godzin zegarowych.

W roku akademickim 2011/2012 kontynuowano prace nad poprawą warunków pracy i studiowania w nowej siedzibie Instytutu Geografii w Gdańsku-Oliwie oraz siedzibie Instytutu Oceanografii w Gdyni. Instytut Oceanografii zakupił nowy sprzęt specjalistyczny służący pracy naukowej i dydaktycznej (m.in. mikroskopy stereoskopowe, mikroskopy biologiczne) sfinansowany ze środków własnych, projektów badawczych i edukacyjnych.

W celu bieżącego wspierania studentów w podejmowaniu decyzji związanych z tokiem studiów w ciągu roku akademickiego 2011/2012 odbyło się wiele spotkań z-ców dyrektorów Instytutu Oceanografii i Instytutu Geografii ds. dydaktycznych ze studentami prowadzonych na Wydziale kierunków studiów. Spotkania dotyczyły m.in.: przebiegu praktyk zawodowych i ćwiczeń terenowych, zasad wyboru przedmiotów fakultatywnych oraz specjalności na studiach I stopnia, zasad ukończenia studiów I stopnia w tym przebiegu egzaminu licencjackiego, zasad rekrutacji na studia II stopnia i omówienia specyfiki studiów magisterskich, wprowadzenia nowych programów nauczania w związku z dostosowaniem ich do Krajowych Ram Kwalifikacji. Zastępca dyrektora Instytutu Oceanografii zorganizował także wiele spotkań z przedstawicielami studentów studiów I i II stopnia w celu przygotowania nowych programów kształcenia zgodnych z KRK. Studenci kierunków studiów Oceanografia i Geologia zaopiniowali dotychczasowe programy nauczania, sugerując zmiany i korekty na przyszłość. Wiele z tych sugestii zostało uwzględnione w planach studiów na rok akademicki 2012/2013, a także w treściach programowych przedmiotów (sylabusy). Przedstawiciele studentów wchodzili także w skład Komisji programowych kierunków

Geografia i Gospodarka Przestrzenna aktywnie uczestnicząc w przygotowywaniu nowych programów kształcenia, zwłaszcza nowych specjalności na studiach II stopnia kierunku Geografia.

Po dokonaniu przeglądu dostępności zasobów służących kształceniu, wewnętrznych i poza-instytutowych, dyrekcja IO delegowała na rejsy szkoleniowe o różnej tematyce badawczej studentów studiów I, II i III stopnia w łącznej liczbie 19 osób. Rejsy odbywały się na jednostkach pływających należących do instytutów partnerskich: „OCEANIA” (Instytut Oceanologii PAN), „POLARSTERN” w ramach programu EUROFLEETS, „IMOR” (Instytut Morski w Gdańsku). Uczestnictwo w rejsach umożliwiło studentom Oceanografii zdobycie umiejętności praktycznych w pracy na morzu oraz integrację ze środowiskiem naukowym innych placówek badawczych polskich i zagranicznych. Ponadto, po zaplanowaniu przez zakłady wchodzące w skład IO rejsów badawczych, wolne miejsca na statku proponowane są do wykorzystania dla studentów kierunków Oceanografia i Geologia. Dzięki temu mają oni możliwość wzięcia udziału w rejsach dodatkowych, poza obowiązkowymi odbywającymi się w ramach zajęć terenowych.

Na prośbę studentów i absolwentów pracownicy i władze Wydziału udzielają wsparcia, przygotowując referencje/listy polecające w celu przyjęcia ich na zagraniczne i krajowe stypendia, projekty, studia i wolontariat.

Rokrocznie władze wydziału i instytutów dokonują przeglądu treści zamieszczonych na stronach internetowych adresowanych do studentów. W związku z tym stale ulepszane są strony internetowe pod kątem ich czytelności, przydatności dla studenta i atrakcyjności. Na stronach na bieżąco zamieszczane są najważniejsze informacje podzielone na grupy tematyczne oraz uaktualniana jest oferta programowa wszystkich kierunków i poziomów studiów.

Elementem wsparcia dla studentów była ankieta pracy dziekanatu przeprowadzona w dniach 11 czerwca - 1 lipca 2012 mająca na celu rzetelną obsługę studentów oraz efektywną pracę dziekanatu Wydziału Oceanografii i Geografii UG. Ankieta dotyczy m.in. takich aspektów jak wymiana zagraniczna studentów, kalendarium studenta, jakości obsługi (w tym kompetencji i kultury osobistej pracowników). Czwarta edycja ankiety „dziekanat przyjazny studentom” wykazała, że pracę dziekanatu studenci oceniają dobrze i bardzo dobrze niejednokrotnie przyznając najwyższą notę. Bardzo wysoko oceniają rzetelność i kompetencje pracowników Dziekanatu, a także doceniają ich indywidualne podejście

i pomoc w rozwiązaniu problemów. Przekaz informacji wpływających z dziekanatu jest dla studentów łatwy w odbiorze.

Największe niezadowolenie budzą godziny przyjęć w dziekanacie, czyli system 3 dni x 4 godziny (poza studiami niestacjonarnymi). Dziekanat jest czynny przez 12 godzin w tygodniu, czyli przez dokładnie tyle czasu, co w większości dziekanatów na Uniwersytecie Gdańskim. Godziny przyjęć zostały wypracowane na podstawie ankiet z lat ubiegłych i z naszego doświadczenia wynika, że są optymalnie dostosowane. Ponadto w wyjątkowych sytuacjach studenci nie spotykają się z odmową obsługi.

Ankiety potwierdzają, że głównym źródłem informacji jest strona internetowa Wydziału i w ocenie jest ona czytelna. Wychodząc na przeciw oczekiwaniom studentów strona z informacjami dla studentów została przebudowana i na chwilę obecną każdy kierunek i każdy stopień ma indywidualną, specjalnie dedykowaną zakładkę z informacjami, z którymi studenci powinni się zapoznać lub mogli być zainteresowani. Ponadto na stronie znajduje się Kalendarium Studenta, które oceniane jest, jako zdecydowanie pomocne w organizacji roku akademickiego.

E. Ankiety badania jakości kształcenia o charakterze ogólnouczelnianym i wydziałowym, prowadzone wśród studentów, doktorantów, słuchaczy studiów podyplomowych i kursów doształcających oraz absolwentów

Na Wydziale Oceanografii i Geografii przeprowadzone zostały badania ankietowe dotyczące jakości kształcenia zgodnie z Zarządzeniem Rektora UG nr 48/R/10 z dn. 31.05. 2010 r. w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia jakości Kształcenia na UG. Ankietyzacja została przeprowadzona zarówno w formie tradycyjnej (IG) jak i elektronicznej (IO). Forma tradycyjna ankietowania została zachowana ponieważ ankiet w formie papierowej jest chętniej wypełniana przez studentów, niż jej elektroniczna forma.

W roku akademickim 2011/2012 na kierunkach Geografia i Gospodarka Przestrzenna badaniom ankietowym poddano 22 różne zajęcia (ćwiczenia, seminaria oraz wykłady) realizowane na wszystkich poziomach studiów. Studenci wypełnili łącznie 361 ankiet, z czego 25 stanowi ankiety starego typu nieuwzględnione w zbiorczym opracowaniu wyników. Na kierunku Geografia studenci wypełnili 335 ankiet oraz 26 na kierunku Gospodarka

Przestrzenna. Liczba wypełnionych ankiet w porównaniu z rokiem ubiegłym jest znacząco mniejsza.

W Instytucie Oceanografii na kierunku Oceanografia wypełniono łącznie 277 ankiet. Badaniom ankietowym poddano 12 zajęć na studiach stacjonarnych I i II stopnia. W porównaniu z rokiem ubiegłym zauważalny jest wzrost liczby ankiet.

Ponadto studenci stacjonarnych studiów kierunku Geografia (I i II stopnia) wypełniali ankiety odnoszące się do sposobu kształcenia na specjalizacji nauczycielskiej.

II. Prezentacja wyników badań ankietowych

Tab. 3. Zestawienie wyników ankietych badań jakości kształcenia przeprowadzonych wśród studentów na Wydziale Oceanografii i Geografii w roku akademickim 2012/2013

Badany aspekt kształcenia (zestawienie zbiorcze lub zestawienie dotyczące opinii o ćwiczeniach itp.)	TAK	RACZEJ TAK	NIE MAM ZDANIA	RACZEJ NIE	NIE	liczba odpowiedzi
Problematyka zajęć						
Treść zajęć była jasna i zrozumiała	372	184	11	30	16	613
	61%	30%	2%	5%	3%	
	91%			8%		
Poruszane zagadnienia znacząco poszerzyły moją wiedzę i umiejętności	281	240	26	47	19	613
	46%	39%	4%	8%	3%	
	85%			11%		
Sposób prowadzenia zajęć						
Czas zajęć był dobrze wykorzystany	348	198	17	29	19	611
	57%	32%	3%	5%	3%	
	89%			8%		
Prowadzenie zajęć umożliwiała łączenie własnej wiedzy i doświadczenia z nową wiedzą i umiejętnościami	307	219	24	42	19	611
	50%	36%	4%	7%	3%	
	86%			10%		
Wymagania i ocenianie						
Warunki uzyskania zaliczenia zostały jasno określone na jednych z pierwszych zajęć	484	105	7	11	6	613
	79%	17%	1%	2%	1%	
	96%			3%		

Zakres i forma stawianych wymagań były związane z realizowaną treścią i założonymi celami zajęć	419	161	10	12	10	
	68%	26%	2%	2%	2%	612
	95%			4%		
Postawa prowadzącego						
Prowadzący zachęcał do stawiania pytań bądź do dzielenia się wątpliwościami	381	146	14	53	19	
	62%	24%	2%	9%	3%	613
	86%			12%		
Prowadzący odnosił się do studentów z szacunkiem i życzliwością	486	110	2	8	4	
	80%	18%	0%	1%	1%	610
	98%			2%		
Organizacja zajęć						
Zajęcia prowadzone były sumiennie	401	167	12	18	13	
	66%	27%	2%	3%	2%	611
	93%			5%		
Stuchacze mogli bez większych przeszkód konsultować się z prowadzącym w czasie jego dyżurów bądź w innych ustalonych terminach czy formach kontaktu	361	177	31	25	19	
	59%	29%	5%	4%	3%	613
	88%			7%		
Zajęcia postrzegane jako całość						
Zajęcia uważam za ważną dla mnie część moich studiów	282	206	32	56	37	
	46%	34%	5%	9%	6%	613
	80%			15%		

Tab. 3. Zestawienie wyników ankietowych badań jakości kształcenia przeprowadzonych wśród studentów kierunku Geografia specjalność nauczycielska na Wydziale Oceanografii i Geografii w roku akademickim 2012/2013

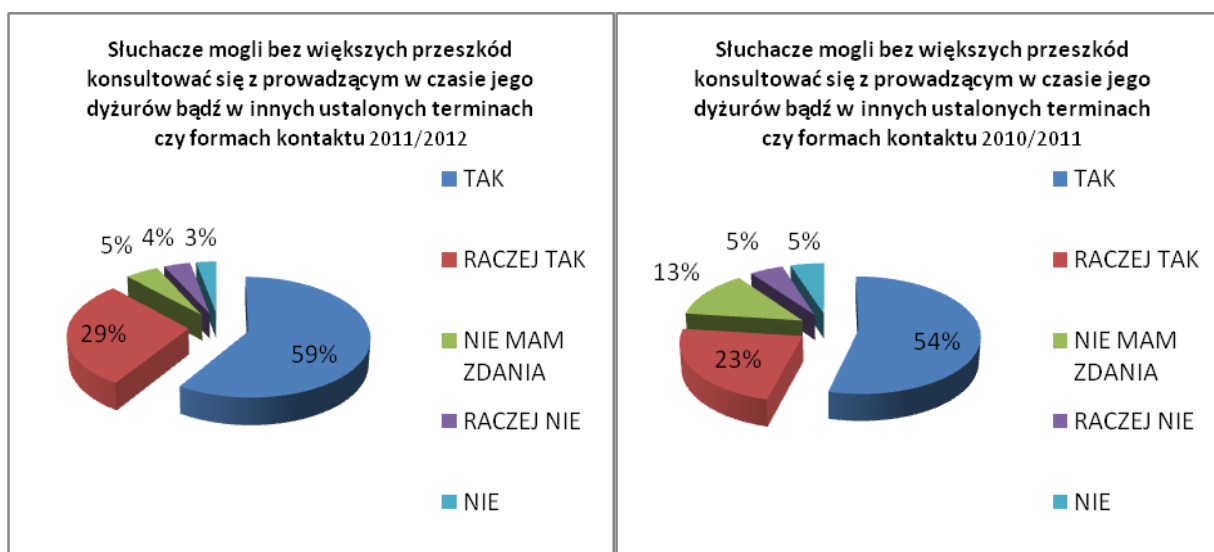
Badany aspekt kształcenia (zestawienie zbiorcze)	TAK	RACZEJ TAK	RACZEJ NIE	NIE	LICZBA ODPOWIEDZI
1. Czy po ukończeniu studiów ma Pani/Pan zamiar pracować w zawodzie nauczyciela?	4	7	5	0	16
	25%	44%	31%	0%	
	69%	31%			
2. Czy w Pani/Pana opinii realizowane w trakcie studiów przedmioty kształcenia (kierunkowego i nauczycielskiego) dają właściwe przygotowanie teoretyczne do prowadzenia zajęć edukacyjnych w szkole w wybranej specjalności nauczycielskiej?	13	3	0	0	16
	81%	19%	0%	0%	
	100%	0%			
3. Czy w Pani/Pana opinii kształcenie pedagogiczno-psychologiczne realizowane w toku studiów daje właściwe przygotowanie do rozwiązywania problemów wychowawczych w pracy z uczniami?	4	7	5	0	16
	25%	44%	31%	0%	
	69%	31%			
4. Czy w Pani/Pana opinii realizowane w trakcie studiów praktyki pedagogiczne przygotowują właściwie Panią/Pana do podjęcia obowiązków (zadań) nauczyciela?	10	5	1	0	16
	63%	31%	6%	0%	
	94%	6%			

III. Analiza wyników badań ankietowych, uwzględniająca wnioski z analizy danych wymienionych w p. I.3.

Prezentowane w tabeli wyniki internetowych badań ankietowych wskazują, że na Wydziale Oceanografii i Geografii wszystkie aspekty kształcenia zostały wysoko ocenione przez studentów - odpowiedzi „TAK i „RACZEJ TAK” stanowiły od 80% do 98%, odpowiedzi „RACZEJ NIE” i „NIE” odpowiednio 2-15%. Najniżej – 80%, w tym wysokim zakresie pozytywnych ocen, sklasyfikowany został aspekt kształcenia dotyczący postrzegania zajęć jako ważną część studiów. Należy podkreślić, że studenci najwyżej ocenili sumienność prowadzenia zajęć, życzliwość i szacunek prowadzących do studenta, zgodność zakresu i formy stawianych wymagań z realizowaną treścią i założonymi celami zajęć, jasność i zrozumiałość treści zajęć – wszystkie te aspekty uzyskały pozytywną ocenę wśród 91-98% studentów. W roku akademickim 2010/2011 te same

aspekty zostały najwyżej ocenione, a wynik procentowy pozytywnej oceny tylko w niektórych przypadkach wykazuje nieznaczne odchylenia.

Najwyżej zanotowany wzrost pozytywnej oceny, w stosunku do ubiegłego roku, dotyczy możliwości kontaktowania się z prowadzącymi w czasie dyżurów bądź w innych ustalonych terminach czy formach kontaktu. Warto dodać, iż ten punkt w roku akademickim 2010/2011 oceniony był najniżej spośród pozytywnych ocen. Różnicę tę obrazują poniższe wykresy.

Oprócz odpowiedzi na pytania zamknięte dotyczące sposobu kształcenia na specjalizacji nauczycielskiej, studenci wyrazili opinie na temat zmian, jakie należałoby wprowadzić w procesie studiów przygotowujących do pracy w zawodzie nauczyciela. Do najczęstszych odpowiedzi należały:

- wprowadzić więcej zajęć praktycznych z uczniami, wydłużyć czas trwania praktyk w szkole;
- wprowadzić treści dotyczące psychologii rozwoju dziecka;
- wprowadzić treści dotyczące rozwiązywania wychowawczych sytuacji problemowych oraz sposobów budowania autorytetu nauczyciela;
- nauczać jak rozwiązywać typowe problemy wychowawcze;
- wprowadzić możliwość swobodnej rezygnacji ze specjalizacji nauczycielskiej w trakcie trwania studiów.

IV. Działania zmierzające do podniesienia jakości kształcenia

W roku akademickim 2011/2012 Polska Komisja Akredytacyjna działając na podstawie art 48a ust 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późno zm.) dokonała na WOIG UG oceny instytucjonalnej. W raporcie z wizytacji przeprowadzonej przez Zespół Oceniający PKA wyrażono opinię, iż skuteczność stosowanego wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, a także system wewnętrznych przepisów prawnych normujących proces zapewniania jakości kształcenia, jego spójność i zgodność z przepisami powszechnie obowiązującymi zasługują na ocenę końcową „w pełni”.

Mimo ogólnie bardzo pozytywnej oceny Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (**WSZJK**) po wizytacji PKA Wydział podjął szereg działań naprawczych bądź dostosowawczych, zgodnych z sugestiami jej Członków. Do najważniejszych należały:

- zarządzenie Dziekana dotyczące konieczności sporządzania pisemnej dokumentacji z posiedzeń ciał kolegialnych (Zarządzenie nr 1/DzOiG/12 z dn. 18.04.2012 r.)
- powołanie Wydziałowej Komisji Stypendialnej ds. Doktorantów na rok akademicki 2011/2012
- na rok akademicki 2012/13 przygotowano na Środowiskowych Studiach Doktoranckich nowy program kształcenia zgodnie z wymaganiami KRK z uwzględnieniem punktów ECTS (z opisaniem efektów kształcenia)
- powołanie przedstawiciela doktorantów do rady programowej Środowiskowych Studiów Doktoranckich
- podjęcie decyzji o publikowaniu na stronie domowej Wydziału corocznych raportów Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, co umożliwi interesariuszom wewnętrznym oraz zewnętrznym zapoznanie się z podjętymi działaniami na rzecz podnoszenia jakości kształcenia, w tym z rezultatami opiniowanych przez studentów zajęć dydaktycznych.
- dokonanie przez Koordynatorów praktyk zawodowych analizy wyników przeprowadzonych wśród pracodawców badań ankietowych, które ze względu na znikomy napływ odpowiedzi zwrotnych (na poziomie 5%) nie doczekały się wcześniejszego opracowania.

Ostatecznie Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z raportem Zespołu Oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, a także kierując się sprawozdaniem Zespołu działającego w ramach obszaru nauk biologicznych, nauk o Ziemi, rolniczych, leśnych

i weterynaryjnych w dniu 5 lipca 2012 w sprawie oceny instytucjonalnej na Wydziale Oceanografii i Geografii UG wydało ocenę wyróżniającą (Uchwała nr 225/2012 PPKA).

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdziło, iż Wydział Oceanografii i Geografii UG w stopniu wyróżniającym spełnia kryteria oceny instytucjonalnej dotyczące: strategii rozwoju, wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, celów i efektów kształcenia na studiach doktoranckich i studiach podyplomowych oraz systemu ich weryfikacji, zasobów kadrowych, materialnych i finansowych, poziomu prowadzonych badań naukowych, a także współprac krajowej i międzynarodowej. Kryteria odnoszące do systemu wsparcia studentów i doktorantów oraz wewnętrznych przepisów normujących proces zapewnienia jakości kształcenia spełnione są w pełni.

W dniu 24 września 2012 r. władze Wydziału złożyły wniosek w konkursie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego o dofinansowanie w zakresie wdrażania systemów poprawy jakości kształcenia oraz Krajowych Ram Kwalifikacji. W złożonym wniosku zaplanowane zostały między innymi działania:

- powołanie Dziekańskiej Komisji ds. Kształcenia jako organu doradczego, współpracującego z Wydziałowym Zespołem ds. Jakości Kształcenia,
- opracowanie zbioru dobrych praktyk prowadzenia i oceniania zajęć dydaktycznych w zakresie nauk przyrodniczych, udzielenie wsparcia w zakresie dydaktyki akademickiej dla doktorantów i prowadzących zajęcia (np. kurs pedagogiczny, kurs emisji głosu).

Rada Wydziału po zapoznaniu się z raportem w dniu 16.11.br podjęła decyzje dotyczące większej częstotliwości hospitacji zajęć prowadzonych przez doktorantów, nowo zatrudnionych pracowników oraz ankietyzacji różnych typów zajęć na wszystkich kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale. Rada dostrzegła także konieczność poszerzenia ankiety o pytania dotyczące nakładu pracy, który student ponosi przygotowując się do poszczególnych zajęć i egzaminów.

V. Rekomendacje dla Uczelnianego Zespołu ds. JK w UG

Opracowanie procedur służących ocenie rezultatów kształcenia (zgodnych z treścią Uchwały nr 961/2011 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 24 listopada 2011 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej oraz Uchwały nr 962/2011 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 24 listopada 2011 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny instytucjonalnej), a w szczególności opracowanie procedur funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia – w zakresie analizy sposobów i zasad oceniania studentów, efektów kształcenia, a także działania systemu na rzecz doskonalenia programu kształcenia.